

EL POPEO CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
SANTA AGNA 19. PRAL. TELEFON 4253

ANY XIV :: NUMERO 4293

BARCELONA, DIMARTS, 23 DE GENER DE 1917

UN NUMERO 5 CENTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
CARRER EST, 16 TELEFON 2298

Riqueses abandonades

Al parlar l'altre dia del problema tantes vegades plantejat i moltes més discutit de la nacionalització de la riquesa, esmentarem, molt lleument, les riqueses que resten verges al si de Fernando Poo i de la Guinea espanyola, de les que bastant se n'ha vingut parlant aquests darrers temps, cada vegada que s'ha afirmat que anava a iniciar-se una època de gran activitat per a fer resurgir del llur estat estacionari, aquell caudal de naturals riqueses que posseïen les terres hispàniques del nord-oest del continent africà.

A cada nova afirmació, les gentes han rotats atentes al què de nou devia fer-se; però, tot ha quedat reduït sempre a projectes que, com tants altres, no han passat d'ésser preocupacions passatgeres que cap efectivitat han portat mai al si de la col·lectivitat. I no és que hagin mancat proves de la pròpia productivitat del terra africà de que venim parlant; hi han comercials de la nostra ciutat que tenen plantacions de cacau i d'altres productes, que s'han convertit en propagadors de la riquesa de Fernando Poo; que cada dia han demanat mitjans de tota mena per a exportar-la en majors quantitats i millors condicions a la península, però no han conseguit altra cosa que, en els documents oficials, se'ls dongui la raó i la promesa de preocupar-se'n.

Però hem de convenir que'l mal principal de on dimanen tota una sèrie de conflictes en la vida mercantil de Catalunya i de tot l'Estat, és la manca de coneixement de la Geografia, i no pas de la Geografia comercial sola, sinó de la més elemental. Parlar de la Guinea per a molts, és parlar de unes terres que sabem són situades, i als que això ignoren que són la immensa majoria dels nostres comercials i dels nostres polítics, inútil cosa és demanar-los-hi coneixement de les riqueses que contenen aquelles terres del nord-oest d'Àfrica.

Quantes vegades hem fixat la nostra atenció en les fonts productores de riquesa, ha acudit a nostra ment l'idea de divulgar, somerament, en un article periodístic, quelcom del què és i del què signifiquen en el sentit de valors positius, aquelles terres africanes a l'entorn de les quals sols se hi ha creada una atmosfera negativa, basada en l'estat sanitari en què's troben. Bé ho sabem tothom que tota terra abandonada a l'instint natural imperfecte dels seus pobladors, no pot ésser que posseeixi condicions climatològiques absolutament sanitàries; però vol dir això, potser, que per l'abandó en que se la té, les valors naturals existents tinguin d'abandonar-se al ximoteig?

Fernando Poo, amb les illes de Annobon, Corisio i Elobeyes, tenen una superfície de dos mil cent sis quilòmetres quadrats amb una població de vintitres mil, vuit cents quaranta sis habitants, uns onze per quilòmetre quadrat. La Guinea continental té una superfície de vintimil mil quilòmetres quadrats, amb cent quaranta mil habitants; uns cinc per quilòmetre quadrat.

Fernando Poo té la configuració d'un paralelogram amb quatre línies de costa i la seva major distància, de N. a S., és de 75 quilòmetres.

La vida corporativa en la illa és quasi nula. La població indígena viu encara en un estat semi-salvatge; no hi ha la menor vida de relació, ja que la població europea que és molt petita, sols persegueix una finalitat purament mercantil i passatgera, finalitat que és retornar a Europa. Així fa que amb aquest continu canvi de gent no s'ha possible la existència d'un nucli de població europea que creï contacte amb els «bubis», els negres del país, portant-los-hi els beneficis de la civilització. A la Guinea, per exemple, aquest nucli de població transitoria, s'eleva sols a cent trenta persones per vintimil mil negres. I no cal dir que la minça població europea és a les costes, jamai a l'interior, territoris molts de ells verges, on viu en miserables cabanyes, com en els temps primitius, la població indígena.

No és pas que els «bubis» siguin gent rebel i adaptable a les disciplines més elementals de la nostra civilització; en general és una raça en complet estat de decadència, gent que es dedica als més primitius afers humans, a la pesca i a la caça, però que són en un tot dominables. Fora diferents són els pobladors de la Guinea; els «psamies», per exemple, que són les tribus dominants; que pervenen de l'interior, gent d'un gran vigor físic, d'extrema arrogància i quelqueu rebels; aguerits i viuen en estat semi-salvatge. Però per damunt d'aquestes manifestacions negatives de la raça, hi han els habitants de

la illa de Asmobon, molt civilitzats, comerciants i d'esperit lliberal; hi han encara els de Corisio, d'un més alt grau de civilització, negociant experts, que parlen alguns idiomes europeus i vesteixen com nosaltres.

Així com el subsof de Fernando Poo, és d'una riquesa no ben definida encara, a la zona continental hi han autors que afirmen que a simple vista es distingeix ferro, hulla i coure; si que també quars blanc que, diu el senyor Ramos, «fa creure en l'existència de criadors de tota mena de metalls». Així fa preveure que, sotmesos aquells territoris a l'acció extractiva, aplicant-hi tots aquells utilitats que la tècnica moderna ha descobert, una riquesa immensa en brollaria que donaria lloc a noves activitats industrials que, segurament, resolldrien qualques dels problemes econòmics quin remei no més als trobar-se, avui, en l'importació.

La flora de Fernando Poo i de la Guinea, quasi són sinònimes. El cacau és el producte principal de l'illa, quina exportació puja a una colla de milions de pessetes; el del continent és quelcom inferior. Hi ha cafè, cotó, goma aràbiga, laca, copal de llimoner o resina Elemí; ametlles de palma quina oil serveix per a sabó, grasses, espelmes; tabac, canya de sucre; cacauets que porten un 43 per cent d'oli que té la particularitat de que no s'hi glaça, éssent, per tant, el preferit en els països freds; pebres, safra, molt emprat en la tintoreria; vainilla excel·lent; cola acuminada, quina lleuor és de gran valor terapèutic, etc., etc. A la Guinea a més de la majoria d'aquests productes, hi ha blat que ben cultivat donaria un bon rendiment.

La fauna és una magnífica riquesa molt poc explotada, relativament, hi ha boscos immenses, absolutament verges. L'éban negre i mestit, fusta dura i inalterable a l'humiditat, és molt abundant a Fernando Poo, hi ha la bocopi, teca, caoba blanca i grisa, «caobilla», cedre, i tota mena d'altres fustes menys fines. A la Guinea a més de l'éban i la caoba de diverses classes, hi ha la «bucumen» que és molt exportada, el «palotinto», molt buscat, i tantes altres.

La fauna és riquíssima; elefants, micos, tigres, panteres, cignes, faisans, gallines, oques, daines, hienes, conills indis, gats montanyesos, etc., etc.

Naturalment que tot això abandonat representa un valor molt relatiu; imaginem-nos no més la activitat volutariosa d'uns homes posada al servei de tanta riquesa, i veurem multiplicar immensament el tràfic en aquelles possessions africanes; l'exportació de Mivori al 1913, en ullals de sis o més milers, fan sols per un import de 26.000 pessetes; les pells per 2.000; el cacau degut a l'extensió i intensitat del cultiu, ha augmentat la producció en dotze anys de quatre milions de quilos, quin valor aproximat és de quinze milions de pessetes; però no s'oblidi que Fernando Poo mateix, sols té un cinc per cent de les seves terres en explotació, i no cal insistir en l'esplendorositat de la seva riquesa, el dia que l'activitat humana celebri i intensifiqui les terres avui abandonades. Se ha afirmat que quan això arribi la producció de la illa serà evaluada en uns 500 milions de pessetes i a mil milions la producció total de les possessions nord-oest africanes.

Però per a tot això cal un gran esperit de empresa. Bé és cert que avui s'està construint un ferrocarril que seguirà tot el paralelogram que configura Fernando Poo, però no serà de una utilitat immediata. La manca de civilització impossibilita el comerç de consum; fa, també, que l'agricultura, amb els procediments primitius, sigui perjudicada.

I l'Estat que ha fet? Res. Sols des de 1914, ha consagrat en el Pressupost Colonial, 150 mil pessetes per a garantir l'interès del 50 per cent anual a un capital de tres milions de pessetes que's destina a la creació d'un Banc Colonial. Fins avui, no hi havia hagut ningú que se'n hagués preocupat. Quan ja es pensava en eliminar la desudita quantitat, se ha constituït el «Banco Colonial Español del Golfo de Guinea», fa poques setmanes.

Una banca promotora de negocis; que's dedicaria a l'acció del crèdit i a l'exploació de les riqueses de aquelles terres, diuen que se'n farà. Capítols catalans hi intervenen, se afirma; és de creure que'l l'Estat no ha sapigut fer amb tants anys, l'activitat particular ho resolldrà. I veurem com les grosses fortunes es farin, i els beneficis que l'Estat en treurà, seran desproporcionats als que l'haurien correspost de haver sapigut portar la civilització al nord-oest d'Àfrica.

F. ROSELL

permina cada dia amb més ufana i que no hi ha dubte que de pocs temps assolirà el grau d'esplendor que faci confiar amb la consagració definitiva del nacionalisme valencià com a base segura d'èxit de les aspiracions que a regió floreixent i de costums propis té dret a assolir, aspiracions que no són altres que les de Catalunya, és una autonomia que's permet desenvolupar lliurement les activitats dels talents organitzadors que's manifesten en múltiples ocasions i que no poden prosperar per culpa de la inèrcia de l'Estat governant per polítics agens a tota manifestació progressiva que sigui indiferent als seus particulars interessos.

Si convenients són per Catalunya viatges d'intercanvi amb Basconia, Galícia i Astúries molt més ho són els de València. Però si amb ells es conseqüeix que València es posi al costat nostre en el plantejament del problema català, després d'Espanya i d'Europa gran cosa serà per al triomf de la nostra causa per què hauran vist augmentar «els adeptes d'una manera considerable i es demostraran d'una manera palesa que si sense Catalunya no es pot governar, menys es pot fer sense Catalunya i València».

Esperem d'aquesta excursió un nou èxit com el que va tenir en Ventosa en ocasió del discurs en els Jocs Florals. En tot el que sigui treballar per l'augmentament de la causa catalanista estarem sempre al costat dels regionalistes per què «La Lliga» no pot anar a buscar a València més que aquesta noble finalitat.

No fer aquestes excursions deslligades de tot sentit interessat seria una traïció als ideals nacionalistes. I això no pot cometre-ho cap catalanista per què en comptes de treballar per l'extensió del nacionalisme seria anar en canvi de la seva mort, pauc es donaria pena a que els seus enemics són valguessin per a servir les seves pretensions acquires i centralistes.

L'«affaire» Romanones

La campanya que contra les complexes activitats del comte de Romanones, han anat seguint mants periòdics de la cort, ha arribat suau a un període de vehemència, que preocupa a les esferes de govern. Els comentaristes de contrapost sobre aquesta llegenda, no fan més que revelar un estat de consciència nacional, que s'ha anat fent crònic i estantís a través totes les evolucions de la política espanyola.

Una de les distraccions més preferides del nostre poble és la de blasmar a tots els homes que emplen la seva testa per demunt les multituds ciutadanes. Des de Floridablanca fins en el Marquès, hi ha indubitablement la política espanyola un que altre home de consciència honorable. No per això, s'han pogut despenjar de la maledicència pública. A Espanya es parla dels polítics, com se parla dels toreros, i no tota la culpa és en veritat dels xerraires, sinó també un bon xic dels polítics que ademés fan també toros.

Quel problema d'Espanya és una qüestió d'ètica, ademés de moltes altres coses? Cap mena de dubte. Però això no seria del tot greu si els polítics d'aquí aprenguessin al menys a governar. És la diferència que hi ha entre els escàndols administratius d'Espanya i els dels altres països de l'Europa.

Recordem l'afar Rochette, la qüestió Callesau. El mateix Llof George, s'ha vist foratament, ferocement acusat, els dits, menys nets que la consciència del gran ministre anglès, el senyalaven de toreros a mort. Aquestes crisis són inevitables a tot arreu i més encara aquí on entre les moltes coses rudimentàries que tenim hi ha també moltes consciències. Lo interessant, lo que ens ha de moure a tots és l'escarment honrat de fets i de valors, el salvar venturosament la crisi sense que'n taquem els uns i els altres.

És cert que les lleis de l'Estat i de l'esperit públic exigeixen que un home de govern no sigui lligat a cap empresa pública. Si En Romanones no ho sab entendre així pitjor per ell. Si a Espanya hi hagués la unitat espiritual que's necessita l'home que desentén aquelles lleis com apareixeria tot sol davant del Tribunal de l'honor de la nació.

Els qui se'n van

Ha mort a la nostra ciutat i a edat ben avançada en Francisco Bartrina d'Aixemús, distingit escriptor català. El seu nom no era gaire conegut entre la joventut intel·lectual. Però els qui d'any en any en la literatura catalana recorden prou bé les seves poeses que's publicaven en les revistes de la Renaixença i d'una manera especial les de Reus, ja que era fill d'aquella ciutat.

Era germà del gran poeta Joaquim a qui venerava i estimava. El caràcter humil bonadós el feia estimar de tothom.

Abrir va tenir lloc l'acte de l'enterrament al qual varen assistir bon nombre de literats i polítics entre els quals hi havien els senyors Guimerà i Gual.

Que la terra li sigui lleu.

—Ha mort també, quasi repentinament, el pulcre escriptor don Lluís Soler i Casajuana. Era polític i periodista, militant en el partit conservador.

Va despenyar els càrrecs de governador de Granada, València, Màlaga i Saragosa amb molt de mèrit i de equanimitat.

La seva actuació periodística fou brillant en moltes ocasions, però es va destacar principalment a Madrid.

Darrerament va dirigir el «Diario de Barcelona» al qual seguia col·laborant fins que el mort l'ha sorprès.

Descansi en pau.

Els segurs marítims

Els naviers que s'han beneficiat de la fantàstica pujada dels nòlits i de les primes d'exportació, bo i fent un patriotisme sumptuós, han trobat ara a l'estanyer el segur marítim un límit excessiu per causa dels freqüents torpedejaments, un gestic que es encara d'un patriotisme més amorós i deliciós. El segur de guerra per compte de l'Estat.

Aquesta iniciativa que tan bella i natural florida ha fet a Barcelona te en «El Socialista» de abans d'ahir un comentari molt digne d'ésser reproduït aquí:

«Un segure para que siguieran haciéndose combinaciones dolorosas en daño de los intereses de la nación, tales como la de la fijación del precio del carbón con arreglo a lo que cuesta la tonelada del carbón inglés... puesta en España, esto es, sobrecargada con el precio enorme del transporte que cobran los navieros?»

«Un segure que, en las condiciones en que actualmente está el tráfico, y para responder a la ansiedad con que los navieros lo piden... no lo pedirían así de otro modo... tiene todas las apariencias de ser una segunda edición, corregida y aumentada, de las escandalosas subvenciones marítimas de antaño?»

No; y, repetidamente, al hacer la crítica en nuestras columnas de la acción de los navieros españoles, hemos expuesto las razones que abonan nuestras desconfianzas y ann

nuestra hostilidad hacia ellos. En ellos radica una gran parte de responsabilidad en las angustias económicas que agobian al país. En sus colisiones desastrosas, en sus egotismos criminales, en su falta absoluta de patriotismo, considerando el patriotismo como cooperación al equilibrio y al bienestar de la patria por cuantos elementos la integran.

La nacionalización de la marina mercante habría de tener condiciones que la dieran eficacia. Estas condiciones, exigencia previa de la voluntad del país, serían, en primer término, que se atenuara en el grado debido al transporte de productos dentro del propio territorio; que el comercio de cabotaje estuviera servido convenientemente, aliviándose de esta manera la crítica situación económica de España, primero y más urgente deber del Gobierno».

Centre Nacionalista Català

El nou Consell Directiu del Centre Nacionalista Català ha quedat constituït de la següent forma:

President, F. Pinaud i Verdaguier; vis-president primer, J. Doléols i Dolé; vis-president segon, J. Puig Pey; secretari general, R. Font Rodó; secretari d'Acció Cultural, E. Nadal i Blanch; tesorero, F. X. Casas Termes; vocal comptador, Joan Llobet; vocals, R. Roca, Ramon de Luque, Joaquim Besit, Josep Vidal, J. Guix, Joan Suarats; J. Grant i Sala; Joaquim Niella.

L'Alemanya i els ornaments de pau

L'insuperable guerra ens dona ademés de tristissimes il·lusions, una de paciència i de sang freda extraordinària. Un període d'esperança pacificadora que acaba ja decididament de cloure's, ha succeït un altre interregne interessant de paroxisme bèl·lic. A Alemanya, més que en altra banda, aquesta complexa situació d'esperit presenta caràcters d'extrema fantàstica i d'una trama psicològica fort digna d'ésser tinguda en compte.

Després de la fallida de la pau teutona, han anat desapareixent de mica en mica tots els nobles impulsos romàntics dels internacionalistes, i encara que la veu esclava de Liebnicht retruny terriblement sincera i acusadora contra les conseqüències tràgiques de l'imper, la premsa més espiritual de l'Alemanya, fins aquella que sobreixia de les més vehemèntes i patriòtiques aspiracions nacionals, adhiu aquella que's revoltava contra els somnis sagants del kaiser, se sent suau en una frenètica colla d'investigacions contra la Entente i contra els neutres, i oblida les antigues paraules de concòrdia i d'heròica resolució, per a desbotar sobre els aliats i aconseguir la guerra a desdir fins a la victòria decisiva.

Y et aquí lo que diu el «Lepziger Volkszeitung»:

«No pot dir-se que la resposta de l'Entente a l'anota Wilson estigui animada de moderació i pacificació, i com no és fàcil poguer suposar que l'Entente cregui poguer realitzar per les armes totes les seves reivindicacions en un proper període, tanmèl el dret de creure que ens ha volgut provar que es forta en la retòrica i el bluff».

«La proposició de l'encà a la Turquia fins de l'Europa provoca la qüestió següent: on arriba a Rússia la civilització occidental?»

No's podria, doncs, demanar amb tanta raó que's elimini a la Rússia d'Europa?»

Altres periòdics reitelen la societat de guerra amb grosses lleteres. Guerra a mort, guerra a la gran Bretanya s'ha contaminat d'aquest delirium tremens imperial. El «Nordfri Prava» escriu: «L'Anglaterra ha demanat per sobre de tot la continuació de la guerra. Ella pot fer-ho, perquè té mercenàries que combaten en son profit. Però l'aliança dels imperis del centre s'apola sobre les armes victoroses i ella seguirà lluitant per la seva existència i el seu lliure desenvolupament i sabrà imposar la pau pel canvi i la balança».

Els enemics han refusat la nostra solemni gestic per al restabliment de la pau. Està bé, la pau és hi serà imposada, la victòria és nostra».

Totes aquestes bravuconades, de pas que deixen en un estat lamentabilíssim, l'aspiració suprema del socialisme en terres d'Alemanya, fa més i més còmica aquesta capitulació victoriosa, que amb tanta bona fe i exaltat sentit neutral ha captat el senyor Wilson.

L'eterna qüestió

En la seva notable conferència del disabte, senyalava En Marcel Domingo la distància que separa el mot d'ésser tractats a l'extranger els problemes socials i la forma amb què es cerca a Espanya la llur resolució. Arreu del món, una demanda obrera, un qualsevol conflicte entre el capital i el treball, és digne d'atenció i estudi per part del govern, el qual obra després en conseqüència sense deixar-se endur per cap mena de passió i sense obrir a presions d'un o altre dels litigants. Aquí, en canvi, al sol anunci d'una vaga es veu totseguit galopar amunt i avall dels carrers als cavalls de la guarda del triomf, i els obrers, encordillats com a vulgars criminals, són conduïts en gran nombre a la presó després d'haver contemplat la vulneració de totes les lleis i garanties hagudes i per haver.

Ningú ha d'extranyar-se, doncs, davant aquesta diferència de procediments, que a Espanya es noti sovint la tendència de la classe obrera a manifestar-se amb energia que algú potser trobi excessiva. Digui's lo que's vulgui: mentre els drets dels ciutadans siguin subjectats al voler de les classes afluents; mentre, com passa a Barcelona, el poder polític imparti per damunt el poder judicial; mentre no's trobi altre sistema de solució vagues que emprassons als vaguistes i clausurats els Sindicats que aquests tenen legalment constituïts, la classe proletària es mantindrà en constant agitat.

Ara mateix es parla d'una propera vaga general a Barcelona, i sembla que hi haurà que no atina a comprendre les causes a les quals s'ha de atribuir. No existeix per entre nos cap problema de caràcter econòmic—deia ant el governador. Perfectament. Però, és que no els interessa als obrers la llur dignitat, els llurs drets? La premsa obrera ha relatat aquests dies els atropells de que han sigut víctimes els vaguistes de La Poble de Lillo i les mil i una façoies amb què la policia barcelonina—la brigada d'En Martorell, per a concretar—entorpeix la solució de molts conflictes socials. Quina satisfacció s'ha donat als atropellats? Se'ls ha fet justícia?

Un obrer deu ésser considerat ciutadà com una altra persona qualsevol, i és acreedor com ella, a tota mena de respectes. L'existència d'una brigada de policia destinada exclusivament a perseguir als obrers és ja una cosa intolerable. Igualment, no's pot admetre que en les lluites que plantejïn s'obri envers

ells amb la forma com fins ara han obrat les autoritats governatives. El problema de la llibertat, tant individual com col·lectiva, és per als obrers, interessant i no menys que'l problema econòmic. I, atentar contra la llibertat, ataquem aquella llibertat, com s'ho veu aquí, és tant desig d'estar abocats sempre a conflictes i a protestes que no són gens convenients per a ningú.

El monopol de pomps fúnebres

La manifestació anunciada pel vinent diumenge, dia 28, ha d'ésser el cop de gràcia que's donarà al tan odiat monopol funerari. Arreu regna grós entusiasme per a assistir-hi, i no és aventurat suposar que constituirà una magna protesta que per força haurà de tirar per terra tot el munt d'influències i raons que sostenen avui aquell desdixat monopol.

La reunió o Assembla preparatòria, que ja varem anunciar, tindrà lloc demà, dimecres, a l'interior del Café Fornos (Tallers, 45). Ningú deu deixar d'assistir-hi representant, perquè el testimoni del poble ha d'ésser el fallo definitiu que acabarà per sempre amb l'exploació de que són víctimes, les classes obreres especialment, per part del ja famós Monopol de pomps fúnebres. Si algun organisme ha deixat de rebre la corresponent invitació, pot donar-se per convidat.

Espanyolades, encara

A Madrid, han deixat anar de franc al celebr «Fantomax», i en canvi per poc que tanquen a la presó a un príncep inventor tot de una pesa, que's diu democràtic Lafarge, i que malgrat les seves matemàtiques no deu canviar la història d'Espanya, diu Montorio i de tots els espanyols d'inventiva.

La qüestió del senyor «Fantomax» s'ha reduït una simple «tenència de dretes para el robo», que l'home sagrament devia guardar com a record de família, ja que ningú se'n ha queixat de que's hagués fet mal servir.

Aquest desenfes es digne del nom de distingit lladre, i per molt de polifolia que sembli, no ho és tant encara com nosaltres voldríem i encara tenim esperança que arribi a ésser-ho. Però ara al senyor «Fantomax» se l'hauria de rehabilitar donant-li una plaça de policia per exemple o fent-lo diputat per l'article 29. Talment com en els films serie «La moneda rota», que tant agraden a les nostres ingènues.

En canvi en aquest infelice príncep Lafarge que's va portar invent d'explosans i de dinamites, que's han de servir-nos, i és molt bé l'injuria de la premsa, i les acusacions i les botes de tothom. És endebeades que estigui decorat a França i fins Espanya; així li servirà per a aconseguir de la «patrona» que li fi alguns apats, però a Espanya els que donen les condecoracions i fins els que les reben saben a què atenen-se respecte del súbdit. I ni així al el súbdit invent li servirà de gran cosa a l'inventor príncep i democràtic.

I fins si és home avessat a filosofes, en podria treure'n profit de la seva estada a Espanya.

«Shauria convençut de la misèria humana trasplantada a Espanya. Hauria vist quelcom més que «une andalous au pied mignon», i podrà dir totes aquestes sabroses coses que li ha vingut a l'engany, i En Martorell, i En Dumas, i En Musset no varon gosar a escriure, però deien en veu baixa, a cau d'orella...

Contra els enterraments en poblat

La genteta reaccionària es mou com un coque i per a crear un estat d'opinió favorable a la descabellada idea d'establir un cementiri al Temple de la Sagrada Família; com sempre, l'egoisme repugnant que la distingeix s'avant-pasa a tot, inclús a les més elementals prescripcions de l'higiene. Però, les esquerres, veient pels interessos i la salut de la ciutat, no permetran que arrelli un tan il·legal propòsit, i ben digne d'esment és la campanya que a aquest fi està sostenint la premsa a la qual tothom hi ve aportant son grà d'arena.

El Centre Republicà Obrer Radical de Gràcia (Doctor Ramon i Cajal, 89.) desitjant no restar silenci davant l'atropell a la ciutat que's reaccionaris intenten dur a terme, ha organitzat per a demà, dimecres, a dos quars de deu del vespre, un grans mltig contra els enterraments a la Sagrada Família, presentant en ell els senyors Arús, Puig d'Asquer, Mer i Güell, Clapera, Mumbert i altres.

Les impresions rebudes fins avui sobre aquest mltig, fan esperar per al mateix un èxit esclatant.

Els regionalistes

En la renovació de càrrecs de la Junta directiva de l'Ateneu Democràtic regionalista de Sant Martí de Provençals, foren elegits don Antoni Darnas per a càrreg de president i don Joan Ferrer per al de secretari.

El viatge d'En Dato

Diu que En Dato vé a Barcelona, acompanyat d'alguns «idòneos». S'assegura que li farà de mestre de cerimonies, don Rafael Andueza, ex-governador civil de Barcelona i patró del set i mitj.

Suposem que's croupiers ja hauran rebut les oportunes instruccions.

Foment Autonomista Català

El prop-pasat dissabte dia 20 del corrent es celebrà el Consell General de socis del «Foment Autonomista Català» (Escola Catalana «Mossèn Cinto»), en el que foren elegits per a integrar el Consell Directiu del mateix, els següents individus:

President, Josep M.ª Colominas.
Vis-president, Joan Bartrés.
Secretari, Joan Ginestra.
Vis-secretari, Ramon Paypoch.

Tresorer, Andreu Roig.
Comptador, Manuel Balcells.
Bibliotecari, Lluís Casamitjana.

Vocals: Juli Costa, Joan Mani, Joaquim Casas, Joan Fort, Joan Font i Joan B. Morató.

També fou llegit el projecte d'Estatuts de la nova Germandat «Mossèn Cinto», que, apadrinada per l'esmentat «Foment» promet ésser un veritable èxit per a l'entitat iniciadora, puix són ja molts els que s'han inscrit per a ésser socis de la mateixa.

Per al proper dissabte dia 27 està convocada una reunió a la que poden assistir-hi tots els que simpatitzen amb aquestes institucions, per a la redacció definitiva dels esmentats Estatuts, que, per sobre els fins avui establerts, presenten qualques innovacions força plaugibles, que donaran a l'esmentada Germandat un marcat caràcter de veritable mutualitat.

Anants i vinents

En l'express d'ahir sortien cap a Madrid el senador senyor Junoy i el pintoresc crític germanòfil «Armando Guerra».

JOVENTUT NACIONALISTA REPUBLICANA

Es convoca a tots els individus del Consell Directiu d'aquesta entitat, a la reunió reglamentària de dit Consell que tindrà lloc avui dimarts, a les deu en punt de la vetlla, en el local social, Tallers, 22 accessori, principal.

Ciutat, 23 de gener de 1917

P. A. del C. D.
El secretari accidental,
J. Fornaguera

ECOS

A Madrid, han lluitat un toro i una pantera. I el toro a cops de banya ha mort a la pantera. Així hem aixampliat una mica més el redóndel que ha esdevingut per un moment cercle de la Roma caesaria. La nostra latinitat pot sentir-se encorrigida de veure el vençiment de la princesa dels desert; tant pel capbais que la pantera ho estaria de veure's moribonda sota l'espargut hipòcritament cruel d'alguna xispa de tendido. Entre les contorsions epilèptiques d'aquesta raça enlaira que omple els corals de la tauromàquia, una pantera ha estat sacrificada. Per una vegada el toro ha sigut el vencedor i la seva sang no s'ha ombrut de sang ingènua de cavall ni de mala sang d'entranya de torero. Encara, que com sembla que va estar a punt de ocorrer, el toro hagués saltat a la graderia, difícilment hauria trobat una sang més digna per a la seva banya.

Per a molts l'espectacle salvatge del toro i de la pantera propaga els sentiments germanòfils.

Per a nosaltres se'n desprèn una lògica incontrovertible, una certitud que alegrarà fonament a tots els bons patriotes. En Belmonte, i el Maravilla, i el Saes i els Llapierres, són des d'ara més grans i més augustos perquè els toros que ells maten facinament, maten fàcilment a les panteres. Ave Espanya!

BARCELONA, ciutat flamenca. No és pas aquesta la primera vegada que el retrofem aquest aspecte de la Pulla. Ara però el flamejament ha rebut entre no-altres una consagració solenne dels intel·lectuals.

L'oficiant ha estat aquest humorista extraordinari que's diu Santiago Rusiñol. Ara que ha volgut afegir una brometa més a aquelles d'anar a París en carro i de vendre toros a quatre pessetes. El temple ha estat a can Macià la taverna xulapa i l'hampou de l'Arc del Teatre. La concòrdia no hi ha anat de la nostra intel·lectualitat. No hi ha mancat ni diputats ni senadors, els quals se'ntretenen en tirar pinyols d'oli amb els dits polser i index de la mà dreta contra aquells quadros dracòns que onren les parets de can Macià. En un acte de suprema xulaperia on Rusiñol feu el «passo», amb aquell camí jarrancós dels toreros i de la

Russia i Romania

Petrograd, 22.—«Le Matin» publica el següent despatx de Petrograd:

Provenen d'interès als centres polítics i oficials de Rússia la visita del príncep hereu de Romania i del seu germà Bratiano a Petrograd, consecutiva a l'entrevista del Tzar i el Rei Ferrer, en la qual s'ha arribat a un acord que garanteix a Romania l'ajut militar i polític de Rússia.

El senyor Bratiano ha celebrat ja varies entrevistes amb el príncep de Galitzia i el general deliess.

Un submarí enfonsat

Londres, 22.—La radiotelegrafia alemanya continua en les seves informacions respecte a l'enfonsament del submarí «U-41» per un creuer auxiliar anglès.

Entre les declaracions del comandant del submarí, fet presoner, hi ha el següent paràgraf: «Abans que'l «U-41» pogués sumergir-se, fou atacat per variis canons del creuer anglès».

El vaixell anglès mentre durà el combat no deixà d'onegar la bandera americana.

Referent a això l'almirallat en un comunicat oficial repeteix que'l creuer auxiliar no obrí el foc baix la bandera americana, sino baix l'insígnia d'Anglaterra que fou usada sobre el muntell principal.

La campanya submarina

Londres, 22.—Mr. Harid Cox, economista ben conegut, publica en el «Times» del diumenge un examen dels resultats de l'estadística del ministeri de Comerç de l'any 1916 en relació amb la campanya submarina.

Demostren que malgrat d'aquesta, les xifres de la importació han augmentat considerablement en aquest període, no sols en el valor que resulta per l'alta dels preus, sino també en quantitat i tant les xifres de la importació com de la exportació, constitueixen un recort.

Referent a la re-exportació, indica, que hi ha un notable increment sobre els anys anteriors. No podem tenir millor prova de l'eficàcia de nostra marina mercant i la eficàcia de nostra flota, que el fet de que durant les majors dificultats de la navegació, que jamai el món hagi presenciat, les mercaderies d'un valor aproximat de 100 milions de lliures d'Anglaterra han sigut portades a nostre port exclusivament per a re-exportació.

Declarà Mr. Cox, que el consum de tota classe de gèneres importats de l'estranger, no ha estat restringit grandement. Alguns articles han estat importats més fàcilment de l'estranger, i la venda dels mateixos ha estat més fàcil de la normal.

Altres articles que acusen un augment notable en la importació sobre els anys anteriors, són la carn, el cacau, el cafè, la llet i la margarina i també en el sucre es registra un lleuger increment.

També les xifres de la importació de les matèries primes, són molt satisfactòries. La importació del ferro pujà de 6.200.000 tones a 6.900.000.

D'aquests exàmen se'n pot deduir amb evidència que les esperances d'Anglaterra d'entorpir la vida nacional dels països de la Entente per sa guerra submarina, no deixen de ser il·lusioneries.

L'incendi d'una fàbrica

Londres, 22.—El ministre de Municions anuncia que en la nit del 19 de gener es pro-

duí un incendi a una fàbrica d'explosius a l'est de Londres, prop del riu. Afortunadament, passaren alguns minuts des del començament de l'incendi fins que es produí l'explosió, temps que molts obrers aprofitaren per a poder escapar.

Han estat tots els explosius de la fàbrica, quedant aquesta completament destruïda. El foc començà als establiments i fregats dels voltants de la fàbrica, un dels quals era un explosió molt de farina. El soroll de l'explosió se sentí a gran distància. Tres rengles de petites cases dels voltants han sigut completament destruïdes, causant considerables danys en altres moltes propietats.

La bomba del Quartel Local de bombers que havia aconseguit a l'estallar l'incendi, fou destruïda per l'explosió i per fortuna sols dos bombers pergueren la vida.

El primer maquinista de la fàbrica i gran nombre d'obres han mort a l'explosió, quedant carbonitzats.

Les víctimes són menys de lo que al principi es creia, degut a la poca distància que es donà, i fins ara s'han trobat 30 o 40 cadàvers, resultant uns 100 persones greument ferides.

La brigada de bombers de Londres i nombroses ambulàncies presten efiçac ajuda. La policia i les autoritats local han allotjat provisionalment als habitants de les cases que foren destruïdes.

Moltes cases han fet importants donatius per a socorrer als perjudicats i les autoritats locals s'han engegat de la distribució dels fons rebuts i dels que es segueixin rebent per la subscripció.

Entretant, el ministeri ha ordenat a les autoritats locals, s'encarregui de l'abastament i socors dels que el necessitin, ja que l'explosió ha interromput la comunicació amb els altres districtes per algun temps.

L'assistència local comparatada en seguida, però en vista de la dificultat de les comunicacions, la brigada metropolitana de foc no pogué ésser obtinguda immediatament, donat que el lloc de l'accident no està en l'àrea londinense dinidada. Però a la mitja hora després de l'accident els bombers de tots els districtes havien acudit per e prestar auxili.

El ministeri de Municions comunica además, que aquest incident no serà causa de cap entorpirment en la fabricació de municions.

El ministre de municions i el seu ajudant visitaren en el matí del dia 20 el lloc de l'accident i estàn fent tots els esforços possibles per a remeiar la situació originada per aquesta explosió.

Tant en la nit del 19 com en el matí del 20, el Rei s'informà sobre l'importància del dany causat per les pèrdues de vides, expressant llur sentiment per aquestes desgràcies a les famílies de les víctimes.

El ministre de Municions, en nom del Govern, encarregà a les autoritats locals i a les que s'ocupen del socor, l'expressar llur sincer pesam a tots els afectats per aquesta catàstrofe.

D'altres explosions

Londres, 22.—Començaren de Zuric amb 20 de Gener, que l'explosió ocorreguda el dia 30 de Desembre passat, a la fàbrica de municions austríaca a Selzdorf, era de caràcter molt més greu de lo que els comunicats tractaren de fer creure. Se sab ara que peregueren 120 dones en l'explosió.

Un telegrama de Berlín rebut el dia 20 de Gener, via Amsterdàm, informa que ocorregué una explosió recentment al laboratori de municions de Spandau. Els danys materials no foren importants, però en canvi moriren 10 persones i resultaren 20 ferides.

Contrà uns nous impostos

Alooy, 22.—Anit es reuniren els fusters i carpenters decidint plantejar la vaga social i el tancament general d'establiments durant el dia d'avui, per a protestar contra els nous impostos municipals.

El municipi es proposa establir carniceries reguladores.

El sumministre de lleties

Valladòlid, 22.—Els productors de lleties han ofert al Comitè executiu de la Junta Central de Subsidencies suministrar totes les lleties que's necessiten per al consum nacional, el preu que se'n senyali, amb tal de que sols permeti exportar lliurement el restant de la existència.

Els ous

Castelló, 22.—La Junta de Subsidencies ha autoritzat l'exportació d'ous.

Parlant amb En Zamora

Madrid, 22.—Abans d'acabar la reunió de la Junta de Protecció de la Producció Nacional, abandonà el saló el president del Consell.

Parlant amb els periodistes va dir: Surtu molt satisfet de aquesta reunió: ha sigut de gran importància.

Hem parlat el senyor Sanchez Toza i jo i ara seguim tractant de diferents qüestions. La tasca d'aquesta Junta és la de preparar nos per a el dia de la pau, puix Espanya igual que els demés països neutrals tindrà que resoldre grans dificultats.

També han parlat els senyors Soló i comte de Puebla pronunciant parlaments importants.

Encara no sé si demà es celebrará el Concili de ministres perquè em falta un detall i no sé si ho tindrà aquesta nit.

—I de política?—preguntà un periodista.

—Res, contestà el comte, no passa res.

—Puix per aquí es comenta molt la frase de vostè d'aquest matí, quan referint-se al parlamentari digué que no s'últimaria al Consell pròxim perquè faltava molt que s'hi faria encara.

—Tot això que's diu per aquí són suposicions que's teixeixen sobre canyama i fantasies no sobre realitats. No hi ha tals dificultats, ni les haurà després tampoc, perquè tinc la completa adhesió i afecte de tots els ministres. Tal és el moment polític, que, si hi hagués dificultats, estic segur de que no les plantejaria cap ministre. Per tant, podem dir quant vulguem per aquí, però no negarà ningú que el Govern ha complert llurs propòsits en tot moment.

Digueren—continua el comte de Romanones—que no celebràrem les eleccions i després que no s'obririen les Corts, i no sols se han obert, sino que ho fèrem en Setembre, quan sempre es feia en Novembre.

—Els equívocs, perquè anem recolzant a elles, i després que se'n convencen, podrà la gent seguir fent les fantasies que vulguen, perquè el tema, tractant-se d'obra de govern, és inagotable.

Fret i neu

Saragossa, 22.—Dinen de Jaca que continua el camp cobert de neu. La temperatura ha arribat algunes nits a 16 graus sota zero. Es-

ta impossibilitat el pas de cotxes per la carretera. S'han suspès els treballs de la línia ferroviària. Sols queden alguns cotxes que s'obren el contractista per ésser de pasos llunyans.

Seguiren acaudint molts sanglars, ossos i altres animals, organitzant-se batudes entre els veïns.

Aniversari

Saragossa, 22.—Commemorant el 29 aniversari de la fundació de la Federació d'empreses i obrers de ferro i acer, s'han reunit en un banquet els afiliats, assistint-hi cent cinquanta.

S'han pronunciat discursos fent vot per la prosperitat de l'Associació.

Els alcaldes.—El carbó

Saragossa, 22.—En el ràpid marxar a Madrid els alcaldes de la província que assistiran a l'Homenatge de don Alfons.

Gestaran la solució de la reforma del paviment de la Ronda.

A conseqüència de l'anormalitat dels transports escasseja el carbó vegetal.

De Guerra

Madrid, 22.—S'ha firmat una real ordre disposant que la concentració de reclutes s'efectuï el 10 de febrer.

Al ministeri de la Guerra han demanat rotundament la notícia publicada per un periòdic de que diàriament arriben a l'estació de les Delicias, de Madrid, soldats portuguesos, vestits de paisà, traslladant-se a l'estació del Nord i continuar el viatge a França.

De Governació

Madrid, 22.—El senyor Ruiz Jimenez al rebre els periodistes ha afirmat en ferm que demà se celebrará el Concili de ministres.

Ha dit també el ministre de la Governació que no és cert que hi hagi discrepàncies essencials, com afirma un periòdic aquest matí, en lo que respecte al plan parlamentari.

Fusió de Juntas

Madrid, 22.—S'atribueix al ministre d'Hisenda el propòsit de refundre en una sola Junta la de Transports terrestres i marítims i la de Subsidencies, amb l'objecte de que les resolucions siguin més ràpides i efiçaces.

La Borsa de Madrid

Madrid, 22.—Com el ministre d'Hisenda ha vingut a exercir una acció directa sobre la Borsa, amb motiu dels emprèstits de paper emesos en obligacions del Tresor, així com la intervenció que en determinades ocasions ha exercit en el departament de canvi internacional, amb les substes del Deute, sembla que els ministres d'Hisenda i Foment estudin la manera de fer dependre la Borsa de Madrid del ministeri d'Hisenda.

La Junta de protecció a l'indústria

Madrid, 22.—A dos quarts de cinc s'ha reunit la Junta de Protecció a l'indústria nacional, presidint el comte de Romanones, per a constituir-se novament.

Hi han assistit gran nombre de vocals, entre ells els senyors Soló i Paraiso, els directors generals de l'Exèrcit i altres personalitats.

Visita a Ruiz Jimenez

Madrid, 22.—El ministre de la Governació va rebre moltes visites entre elles la comissió de periodistes barcelonins que està a Madrid per a gestionar assumptes relacionats amb la construcció de cases barates.

També visitaren al senyor Ruiz Jimenez els ex-ministres comte de Sagasta i Rodríguez,

Banquet

Madrid, 22.—L'ambaixador de la República Argentina a Espanya ha observat amb un esmorzar a alguns amics, figurant entre aquests el ministre del Brasil, l'encarregat de Negocios de l'Argentina, l'encarregat militar de l'ambaixada de l'Argentina i altres personalitats.

Visita

Madrid, 22.—Aquest matí ha visitat al ministre de la Governació el diputat bilbaí senyor Darrera per a parlar-li de la visita que els alcaldes d'Espanya faran el dimart al rei.

Accident ferroviari

Santander, 22.—El tren corren ha arribat amb cinc hores de retards per haver descarrilat a causa de la neu, prop de l'estació de Bazana un vagó sense ocasionar desgràcies.

De sport

Madrid, 22.—Aquesta tarda s'ha celebrat al camp de la Societat Gimnàstica Espanyola un partit eliminatori del Campionat entre aquesta Societat i el primer equip del Racing.

El partit ha estat una sèrie de cops il·legals, travets, fins de remuntar entre els jugadors, que més que un partit de campió de futbol semblava una lluita en terreny lliure.

El partit ha fet un joc duríssim. El partit ha guanyat el Racing a un gol, però el meteix podien guanyar-lo els contraris.

Acabat el partit i trobant-se els ànims excitadíssims ha succeït el que era d'esperar: que els jugadors que durant el partit es trobaven continguts per les regles del joc, al veure's lliures i rodejats pel públic han anat a cops de puny, havent-hi d'intervenir la força pública i corrent el consegüent escàndol.

RIFA DE MADRID

PREMIOS MAJORS

Madrid, 22.

Primer Premi 150.000 pessetes

Número 8718.—Murcia-Santa Cruz de Tenerife

Segon Premi 70.000 pessetes

Número 4811.—Bilbao-Lineros

Tercer Premi 30.000 pessetes

Número 15.636.—Sevilla-Valencia

Premiats amb 3.000 pessetes

1.261 Sevilla-San Sebastián.—21.050 Inca-Saragossa.—5.844 Alcoicis-Sevilla.—9.065 Madrid-Raus.—12.573 Còrta-Barcelona.—5.474 Santander-Madrid.—3.785 Sevilla.—7.343 Madrid.—23.276 Madrid-Valencia.—8.707 Barcelona-Madrid.

Assamblea obrera

Madrid, 22.—Ha començat a la Casa del Poble l'assamblea dels miners per a constituir una societat.

Avui s'ha celebrat la primera sessió, llegint-se una carta del Comitè de la Unió General, en la qual es recomana als congressistes tinguin present els vaguistes de Tolosa.

Desseguida s'ha entrat a discutir l'objecte del Congrés de la procedència de pendre acord, però tenint en compte la situació pel fet d'existir, encara que sols sigui nominalment, una federació de miners.

Sobre aquesta qüestió han demanat expi-

cacions alguns delegats, i altres companys les han donades.

amb objecte de concretar el pensament dels miners s'ha acordat nomenar una comissió de tres individus encarregats de redactar una declaració, sobre la qual es basaran tots els acords que adopti aquest Congrés.

La comissió que'lla composta dels companys Golcochea, Ceirado i Gil Teruel, figurant com elements informadors Pinies i Duril.

El príncep fantàstic

Madrid, 22.—L'anomenat príncep Laforga ha visitat les redaccions d'alguns periòdics per a protestar de les informacions publicades sobre del seu invent de la seva conducció als hotels on ha viscut.

Nega que hagi comès la més petita incorrecció que mereixi la sèrie d'acusacions de què se l'ha fet objecte sense motiu ni cap fonament.

Ha exhibit la correspondència que ha mantingut amb ministres de diferents nacions sobre la invenció del seu aeroplà.

Ha manifestat que portarà als tribunals als periodistes que l'han injuriat.

També ha mostrat molts documents de personalitats franceses que li dediquen elogis i nombrosos certificats de que posseeix decoracions i medalles de diferents nacions i societats benèfiques, entre elles de la Creu Roja d'Espanya.

Afegeix que mai ha demanat diner, ni en demanarà.

Malgrat aquestes manifestacions, un periòdic diu que l'admirat senyor Rodríguez de Pedrosa, en representació de l'amo de l'Hotel de Londres, ha presentat una denuncia al jutjat contra el príncep per deute de 9.000 pessetes.

La «Gaceta»

Madrid, 22.—La «Gaceta» publica: Disposant s'anuncia a torn d'oposició lliure la provisió de la càtedra de Física Matemàtica, vacant a la Universitat Central.

Resolent expedient de la Companyia de Segurs denominada «La Agrícola», domiciliada a Pamplona sobre aplicació del contracte vigent firmat amb una societat alemanya de reassegur.

Decret imperial rus relatiu a les regles establertes per la delegació de Londres de 26 de febrer de 1899 sobre el dret de la guerra marítima.

Relació del moviment de personal administratiu dependent del ministeri de la Governació verificat durant el mes de desembre d'últim.

De política.—Comentaris

Madrid, 22.—Aquesta tarda es comentaven al Congrés les paraules del comte de Romanones respecte al plan parlamentari quan va dir que havia molt que fiar.

També es deia que no s'obririen les Corts abans del dia 29, puix amb anterioritat haurà esclatat la crisi.

En l'anunciat Concili de ministres es tractarà de si les Corts s'obriran amb nova legislatura.

Un parlamentari expert deia que legalitzada la situació econòmica sempre s'obririen les Corts amb nova legislatura, reproduint el que'l del Govern els projectes de llei de la anterior.

Altres parlamentaris tractant del mateix assumpte deia de la situació no es a propòsit per a que en el Congrés hagi votacions, per a elegir els càrrecs de la Taula de la Cambra i les comissions permanents.

Impressió que predomina és que haurà nova legislatura si transigeixen els ministres que no son partidaris d'ell.

Darrera hora

Més de la guerra

De l'estranger

Comunicat oficial de les 3 de la tarda

París (Lorre Eiffel), 22.—A la vora dreta del Mosà i després d'un violent bombardeig, els alemanys atacaren ahir, al caure la tarda, les trinxeres franceses al N. del bosc des Caurrières, rebuixant l'artilleria i les ametralladores franceses dugués vegades l'atac. La línia no sofri cap canvi.

La lluita d'artilleria fou molt activa durant la nit i el dia. La Cote du Poivre.

En l'Alsàcia-Lorena trobades de patrulles. Calma al restant del front.

Comunicat oficial de les onze de la nit

París, 22.—Rogà relativa calma en tot el front excepte a la vora dreta del Mosà, on hi hagué violents combats d'artilleria als sectors de Douaumont i del Bosc de Caurrières, com també als Vosges.

En honor dels voluntaris americans

París, 22.—En la festa que's celebrà ahir en la Comedia Francesa en honor dels voluntaris americans morts per la França, el secretari de la Guerra René Besnard celebrà l'idealisme i la bravura d'aquests homes, que vingueren a defensar la França.

René Besnard digué: El sacrifici dels voluntaris americans és una prova de fraternitat, que a través de l'història no ha acabat mai d'unir per la llibertat les dugués repúbliques.

Hagués sigut contrari a l'ostat de les coses que's ciutadans dels Estats Units no prestessin a la causa sagrada de l'humanitat els seus tributs d'ajuda i valentia.

René Besnard recordà les paraules pronunciades per James Munroe, ministre dels Estats Units quan la Convenció Nacional: «Les dugués repúbliques deuen apropar-se l'una a l'altra».

Aquesta màxima és particularment veritable referent a les repúbliques americanes i franceses, que les dugués descansen sobre la mateixa base: els drets iguals de l'home.

La convenció decretà després que per a consagrar la fraternitat que deu existir entre les dugués repúbliques, una bandera americana i altra de francesa, hi seran en les cambres de sessions com signo d'amistat i aliança eterna.

L'activitat dels creuers auxiliars alemanys

Londres, 22.—Un dels resultats dels creuers dels vaixells auxiliars alemanys en l'Atlàntic sense cap dubte serà una seria discussió entre Berlín i Washington.

Els Estats Units han rebut informacions no oficials de que Alemanya considerará als marins americans fets presoners en els vaixells mercants britànics armats, com presoners de guerra motivant aquest procedir l'opinió alemanya de que els vaixells mercants anglesos armats deuen considerar-se com vaixells de guerra.

El «Morning Post» de Washington diu que el Govern nord-americà no està conforme amb aquest procedir i està decidit a defensar son dret i protegir als seus súbdits.

El mateix periòdic manifesta que circulen rumors contradictoris referent a l'identitat i moviments dels creuers auxiliars alemanys.

De tots modes el fet de que des de la sortida del «Nevoe» sols un dels vaixells alemanys logrà burlar la vigilància anglesa, es una prova de la eficàcia del bloqueig.

De tots modes tot indica que Alemanya es veu obligada a confiar casi per complet en el servei dels seus submarins, els quals si han fet cap mal al tràfic comercial, mai han lograt entorpir el curs de les operacions.

Malgrat les pèrdues sofertes en vaixells mercants, les importacions han augmentat durant la guerra lo qual demostra que el bloqueig intentat per Alemanya no ha donat el resultat per ella esperat.

En quant a la supressió del submarí sols poden confiar en les paraules pronunciades recentment pel primer Lord de l'Almirallat de que es trobaran els medis per a combatre'l efiçament.

Dugues notícies

Petrograd, 22.—El Tzar en el seu missatge dirigit al príncep Galitzino manifesta que Rússia i els aliats lluitarán fins obtenir la victòria decisiva.

El Tzar fa un cridament al Govern i al Parlament per a unir llurs esforços per a resoldre decisivament els grans problemes del transport i de l'aprovisionament, tant de l'exèrcit com de la població civil.

Resum del dia

PULDHU, 22

FRONT RUS.—El comunicat oficial de aquesta tarda anuncia que en les primeres hores del dematí del diumenge, dugués companyies alemanyes intentaren avançar contra el front rus al sud de la població de Darovon al sud-oest de Baranovitchi, però foren contingudes pel foc de nostra artilleria.

En la regió de Svidnich, en el ferrocarril de Kovel, l'artilleria russa canonejà les posicions enemigues.

Observem que l'enemic es retira a la segona línia de trinxeres.

FRONT RUMA.—L'enemic intentà avançar en el vall d'Oltuz éssen contingut per nostres bateries.

En el restant del front sols hi hagué combats d'artilleria.

Petrograd.—Al mar Negre un submarí rus enfonsà a un vaixell enemic i a nou velers prop del Dósoro.

Mesopotàmia.—Al sud de Kut-el-Amara desallotjarem a l'adversari de la vora dreta del Tigris.

Perquè continui la guerra

Hong-Kong, 22.—El Govern ha ofert la quantitat de 5.000.000 de dollars per a la continuació de la guerra.

Aquesta quantitat en part serà pagada del resultat del préstam local de 3.000.000 de dollars emittit a la colònia.

Proposta anglesa

Carnarvon, 22.—Els periòdics publiquen detalls d'una proposta del Govern britànic als propietaris dels vaixells grecs que's troven actualment detinguts en els ports aliats.

La proposta tendria a que el Govern anglès tindrà el dret de fletar tots els vaixells grecs. El Govern nomenarà una casa naviera anglesa que's cuidarà de l'assumpte.

Els vaixells seran valorats els nòlits a 30 xelins per tonelada en brut, incloent carbons, menys el del 1 mil per cent de comissió.

Pequeño CATARRO,
peligro gravísimo...

El resfriamiento, la humedad, una simple corriente de aire, es la causa de un **pequeño catarro**, que muy á menudo se deja de cuidar, y vuelve enseguida en **bronquitis crónica**, en **catarro**, **asma** ó **tuberculosis**. Es por este motivo que debe Vd. quitar radicalmente el primer síntoma tomando el

PECTORAL RICHELET
(Sin Azúcar ni Alcohol)

que por su maravilloso resultado hace desaparecer inmediatamente la **evacuación nasal**, la **tos**, la **opresión** y la **irritación de la garganta**, sin cansar el estómago puesto que no contiene ni azúcar ni alcohol.

50 CONSTIPADO SERÁ CURADO RADICALMENTE EN 24 HORAS

Preso: 4 pesetas.

Se vende en todas las Droguerías y principales Boticas de España.
Laboratorio: L. RICHELET
Rue Gambetta, 13, SEDAN (Francia)
Depositarío general para toda España:
D. FRANCISCO LOYARTE. Calle Loyola, 9. SAN SEBASTIÁN

Gotes Mares i sulfures de Bar

Excelent medicació sulfurosa per als herpes, llagues, engines, escrófuls, bronquitis i demés enfermetats per a les que estigui indicat l'ús del sofre o de les aigües minerals sulfuroses. Poden usar-se les **Gotes Mares i sulfures de Bar**, amb la beguda, bany, gargarismes, pulveritzacions, etc.

Demani's en totes les farmacies
Preu del frasc: 3 pessetes

CICLES SANROMA

Elis més ràpids i lleugers

Telefon 1435
Balmes 62
BARCELONA

ASÍ

Salud
Fuerza y Belleza, por medio de la Gimnasia Sueca. Ptas. 1.50. Pidas en todas las librerías.

Decaimiento
No se padece leyendo «La Hoja Popular», que da noticias completas de los mejores autores, por...

Torre
Alto y fuerte como una torre, se conserva una leyenda de Teoría y práctica de Gimnasia Respiratoria. Sociedad General de Publicaciones. Bar.

Biblioteca
e interesante se obtiene con las que publica la Sociedad General de Publicaciones. Bar.

Fuera canas
No las tiene el que lee y practica los ejercicios contenidos en la hermosa obra «La Medicina Natural». Bar.

ORO FINO
Pida en todos los kioscos los tomos de la Biblioteca «Oro fino», que por 30 céntimos, da obras completas de J. Cotarín Pineda, Larrubia, Zamacoia, Trigo, etc.

Hipotecas
La mejor colocación del dinero es suscribir a «El Hogar y la Moda». Pida a muestra a la Sociedad General de Publicaciones. Bar.

Ilincuencia
los niños. Causas, remedios, por Víctor y Ferrer. Bar.

GRATIS
se mandan muestras «Revista de Educación» Sociedad General de Publicaciones. Bar.

MERITORIO
es el trabajo de la Sociedad General de Publicaciones, divulgando las obras maestras de la Literatura en su «Hoja Popular». Cada novela completa 20 céntimos. Pidas en los kioscos.

SE VENDE
como pan bendito, LAS PRONIAS. — CANTOS SOMBRÍOS, por el exqu coasta Román de Saavedra. Librerías y Sociedad General de Publicaciones.

Tres años
EN ALEMANIA. Mandas a un extranjero, por el Dr. Agustín Murda y Valera. Sociedad General de Publicaciones.

Patrones mensuales
a que pueden optar todos los suscriptores.

REGALOS MENSUALES
a TODO POR LOS 2 REALES AL MES!

SOCIEDAD GENERAL DE PUBLICACIONES
Diputación, 211. — BARCELONA

MAESTROS
Tendrás el deber de leer la «Revista de Educación», la más completa revista pedagógica que se publica en España. Muestras en la Sociedad General de Publicaciones. — Diputación, 211.

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres (s. A.) Servei municipalisat

En virtut de la vigència del règim municipal relacionat amb els serveis de Pompes Fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que per la prestació de dits serveis té establerts la seva Central, Oficines, Sucursals i Estafetes en els següents punts:

Consell d'Administració i Direcció: Plaça Sta. Agna, 24, primer; telèfon 3916. — Oficines: Plaça Sta. Agna, 24, primer; telèfon 1480

Fàbrica i Tallers, carrer Campo Sagrado, núm. 24 -- Telèfon, 2.691

Districte 1. Sucursal, Santa Barbara, núm. 13	Districte 7. Sucursal, Canonge Tibornat	Districte 10. Sucursal, Clot, núm. 59
Districte 1. Estafeta, Wad-Bas, núm. 236	Districte 7. Estafeta, Campo Sagrado, núm. 50	
Districte 2. Sucursal, Alta 8. Pere, núm. 73	Districte 8. Sucursal, Torrent de la Olla; 133	
Districte 3. Sucursal, Palla, núm. 8	Districte 8. Estafeta, Zaragoza; núm. 119 bis	
Districte 4. Sucursal, Aragó, núm. 301	Districte 9. Sucursal, Sant Andreu, núm. 201	
Districte 5. Sucursal, Sant Pau, núm. 72	Districte 9. Estafeta, Major, núm. 27 (Horta)	
Districte 6. Sucursal, Aribau, núm. 31		

En tots els preterrelacionats locals, serà el servei permanent, devent dirigir-se a qualsevol d'ells, be personal o telefònicament, els avisos de defuncions, per a la immediata prestació del servei. Al mateix temps, prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a ses oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc en sa implantació i desenvolupament no: règim municipal establert, puix així serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiència. A l'efecte te establertes oficines especials en la Plaça Santa Agna, 24, primer telèfon 3916. NOTA: Tot ciutadà te dret, mijansant certificat de pobresa extès pel Sr. Alcalde de Barri, a un enterro dels nomenats de Beneficència Municipal, completament gratuït. ALTRA: Així mateix pot optar per un enterro dels nomenats econòmics, compost de bagul, blanc o negre, cotxe fúnebre, despatx parroquia, jutjat, verificació i una berlina de quatre asientos d'acompanyament, per la cantitat total de 20 pessetes els pàrvuls i 25 pessetes els adults.

Les inyeccions, els lavatges, el sàndal i arbol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-lo tornes al flux, i en general, sola entretenir a cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.

FARMACIA PARADELL Comte de l'Assa, 29 BARCELONA

Almanaque Bailly-Baillière

ENCICLOPEDIA POPULAR ILUSTRADA PARA 1917

500 páginas de texto.

REGALO DE 1.000 décimos de la Loteria de 3 pesetas cada uno.

En rústica, 1,50 pesetas. Encuadernada, 2 pesetas. En Provincias, 0,50 más por gastos de franquía y certificado.

Gracia de 1.000 grabados.

PARTICIPACIÓN GRATIS EN EL NÚMERO 6.607 de la Loteria de Navidad.

Aparells parlants

discos i colles aplanades

COMPRA, CANVI I LLOGUER

NEW-PHONO-Ample, 35, Barcelona

Sucursal Plaça Trilla, núm. 4, Gracia

Nadal

MESTRE DE BALL DE SALÓ I DELS MÉS MODERNS

Unit que breument ensenya bà a ballar, encara que mal ballar. Clases per a una persona sola o família. Lliçons especials per a senyoretes. Lliçons per a dependents. Carrer Cegos de la Boqueria, 2, entressol (junt al carrer de la Boqueria)

ESQUELES MORTUORIES

SEN'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

POLVOS

“ MARTILLO ”

contra la suor i mala

:: olor dels peus ::

En tots els hem...
re, com el...
ressos de...
política e...
el arribar...
sonals i d...
panyerist...
han fet p...
paraula...
buts de c...
Això he...
tot arreu...
notar qu...
lla i amb...
portants...
han dona...
significa...
sament s...
partidista...
El lect...
una mica...
près que...
tre el dig...
nyor Puig...
dor, el ser...
caràcter p...
duit.

En efecte...
extrema i...
Solar, l'inc...
plicat i liq...
desa usua...
que's va d...
Per una...
bondat, d...
constantm...
lítica del r...
table valo...
ella dona...
teix en la...
encenen el...
tar l'impe...
bregat a l...
des.

Per altr...
barceloni...
d'una actu...
de benefic...
la ciutat...
d'aquelles...
una ofensi...
Però de...
l'un, el ten...
ferida reb...
tot se reso...
llers, com...
tenen corr...
normes de

Però des...
junt dels a